

Lasten- ja nuortenkirjallisuus tuo vahvasti esille yhteiskunnallisia aiheita – kirjojen määrä on kasvussa ja tyttöjä on kotimaisten kirjojen päähenkilöinä poikia enemmän

Kirjakori-näyttely avautuu Lastenkirjainstituutin kirjastossa torstaina 5.4.2018. Samalla julkistetaan vuonna 2017 ilmestynyttä lasten- ja nuortenkirjallisuutta koskevat tilastot. Lastenkirjainstituutin Kirjakori-tilastojen mukaan julkaistujen lasten- ja nuortenkirjojen määrä oli vuonna 2017 hienoisessa kasvussa. Kirjakorissa on mukana 1 257 kirjaa, eli noin 200 kirjaa enemmän kuin vuonna 2016. Kotimaisten kirjojen osuus oli ensimmäistä kertaa suurempi kuin käännöskirjojen, 52 prosenttia. Kotimaisten kuvakirjojen, lastenromaanien, nuortenkirjojen ja tietokirjojen määrä kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen.

Viime vuoden yhteiskunnallisessa keskustelussa esillä olleet aiheet näkyivät vahvasti lasten- ja nuortenkirjallisuudessa. Ympäristötietoisuus, ilmastonmuutos, kokemus sodasta, pakolaisuus ja maahanmuutto ovat esillä kaikissa lajeissa. Tasa-arvo, feministiset teemat ja erilaisuuden hyväksyminen ovat aiheita, joita käsiteltiin kauno- kuin tietokirjallisuudessaakin. Me too -kampanjan myötä puhuttanut seksuaalinen häirintä näkyi useassa nuortenromaanissa. Myös internet on vahvasti esillä sekä lasten- ja nuortenkirjojen sisällöissä, esimerkiksi tubettajia esittelevissä kirjoissa, että mobiilisovelluksina laajentuissa älysatukirjoissa.

Suomen 100-vuotisjuhlaa vietettiin sekä kirjojen tarinoissa että julkaisemalla erilaisia juhlakirjoja. Perheiden kuvauksessa korostui poissaolevien vanhempien teema. Kuvakirjoissa sekä lasten- ja nuortenromaaneissa monet vanhemmat olivat joko fyysisesti tai henkisesti poissa, niin etteivät kyenneet huolehtimaan lapsistaan. Eri-ikäisille lapsille suunnattuja tunteiden hallintaan ja tunnistamiseen liittyviä kirjoja ilmestyi paljon.

Vuoden 2017 aikana keskusteltiin paljon lukemisen merkityksestä ja lukutaidon heikentymisestä. Kirjojen ja kirjallisuuden merkitys korostui myös vuoden 2017 lasten- ja nuortenkirjallisuuden sisällöissä. Huoli poikien lukemisesta ei ainakaan vielä näy kotimaisten kirjojen päähenkilöiden valinnassa. Kotimaisissa kuvakirjoissa, lastenkirjoissa ja nuortenromaaneissa on kaikissa enemmän tyttö- kuin poikapäähenkilöitä. Suurin ero on lastenkirjallisuudessa, jossa 40 kirjan päähenkilönä on tyttö ja 20 kirjan poika. Viime vuonna ilmestyi muutamia kirjoja, joiden lapsipäähenkilön sukupuoli ei ole määriteltävissä.

Kirjakori 2017 -näyttelyyn voi tutustua Lastenkirjainstituutin kirjastossa 5.4.–18.5. ma klo 10–17 ja ti-pe klo 10–15 (30.4. klo 10–15, kiinni 1.5. ja 10–11.5.). Lastenkirjainstituutin Kirjakori 2017 -katsaus ja tilastot perustuvat kustantajien Lastenkirjainstituutin kirjaston kokoelmiin lahjoittamiin lasten- ja nuortenkirjoihin. Laaja katsaus vuoden 2017 lasten- ja nuortenkirjatarjontaan on luettavissa Lastenkirjainstituutin kotisivuilla osoitteessa www.lastenkirjainstituutti.fi.

Lisätietoja:

Kaisa Laaksonen, toiminnanjohtaja p. 050-3615639, kaisa.laaksonen@lastenkirjainstituutti.fi